

HUKUKİ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri :

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâsli GAT FRANKO

Tahrir Heyeti

Fuat Hulâsi B. Temyiz Mahkemesi
âzasından

Sabri Şakir B. Ad V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

Ahmet Refik B. İstanbul İcra Reisi

Ahmet Samim B. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şarl Kroza. İstanbul Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Aşıl Mester. Paris Hukuk Fa.
Müderrislerinden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müderrislerinden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mecmu-
ası tahrir heyetinden.

Bahir B. Kavanin ihzârı komisyonu
âzasından.

Mehmet Talât B. Avukat

M. A. Bilyoti. Paris Hukuk Fakül-
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gat Franko Beyin yazıhanesi

Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonemanı Posta ücretiyle beraber
400 kuruştur

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

KÂĞITÇILIK ve MATBAACILIK ANONİM ŞİRKETİ

1929

Kaza Vahdeti

(Geçen nüshamızda bu mes'eleye mütedair olarak muhterem meb'uslardan bazı hukukşinas arakadaşlarımızın B. M. M. takdim ettikleri teklifi kanununin mevadını dercetmiş ve esbabı mucibe lâyihasını muvahharan neşredeceğimizi vadetmiştik. Ehemmiyetine binaen işbu lâyihayı aynen neşrediyoruz.)

Riyaseti Celileye

Hakkı kazanın usul ve kanun dairesinde müstakil mahkemeler tarafından istimali ahkâmı esasiye icabıdır. Bu ümniye iledir ki yer yer mahkemeler teşkil ve şeraiti kanuniyeyi haiz hâkimler yetiştirilmekte ve garbın en yeni ve en mütekâmil kanunları benimsemektedir. Bu meşkûr mesaiye rağmen hâlâ muhtelif makam ve heyetlerde cezayı naktî hükmetmek veya icrayı ticaret ve san'atten meneylemek salâhiyetleri mevcut bulunmaktadır.

Muhtelif makam veya heyetlerin cezayı naktî tarh ve icrayı san'at ve ticaretten menetmek salâhiyetlerinin ref'i hakkında teklifi kanunî asrı ve medenî teşkilâtı ve bu teşkilâta uygun kanunları ile bir seyri tekâmül takip eden adliyesimizin şerefli varlığı yanında bu hal adeta dahilî bir kapitülâsyon demektir. Filhakika bilgili ve adaletli bir hâkimin haiz olduğu maddî ve manevî evsaf ve şeraiti gayrı hâkim kimselerin mahiyeti file ve kanunun istihtaf ettiği gayelere nüfuz etmeksizin tarhettikleri ceza ve ittihaz eyledikleri kararlarda bir şemmei adalet bulmak çok güçtür. Bu hal efrat arasında yeryer haksızlıklar doğurmakta ve aynı zamanda kanunu hâkim kılmağa masruf intizamı mesaiyi ve en mühim ve en bariz hukukî ve cezaî esasatı ihlâl eylemektedir.

Adli hayatımızı medenî dünyanın en yüksek ve en mükemmel kanunlariyle teşhiz ve tatbikını genç ve azimkâr ellere tevdi etmeğe

savaşır ve tevzii adalette azamî dikkat ve teyakkuzla hareket ederken bir kısım vatandaşlar her hangi bir mülâhazaya müstenit olursa olsun haricie mahkeme yapılamaz, ve hiçbir şahsiyeti maneviyyenin her vatandaşın kanun huzurunda haiz olduğu imtiyazdan fazla bir imtiyazı olamaz.

Çünkü hak ve kanun nazarında fert ile şahsiyeti maneviyyenin farkı yoktur, bunun fiilen de tahakkuku lâzımdır. Bu sebeple cezayı icap eden fiillerden dolayı hiçbir vatandaş hakkında hâkimden başkası hüküm vermek salâhiyetini haiz olmamalıdır.

Esbabı mesrudeye binaen muhtelif makam veya heyetlere verilmiş olan bu salâhiyetlerin refi ve bu fiillerin muhakemelerinin sulh hâkimlerine ait olması teklifine esas olmuştur. Ancak evelce bu salâhiyetlerin bu makam ve heyetlere verilmesinde esas olan nokta o fiillere ait cezayı tatbikte sûrati temine matuftur. Halbuki samimiyetle itiraf olunmalıdır ki her hangi bir mahkemede en geç intaş edilen bir işin bu heyetlerin vasıl oldukları en seri neticelerden daha evel olduğu inkâr ve tevil kabul etmez bir hakikattir. Yalnız bir sene zarfında «900» ü müteceviz eşhasa ceza tarheden daireler mevcut ve bu gibi bir iki daireye ait yekûnların, ve kendi salâhiyeti dahilinde olan işlerin inzımamıyla sulh hâkimlerinin de intizamı mesailerinin felce oğraması endişesi varit görüldüğünden bu vaziyet karşısında lüzum hasıl olan yerlerde Adliye Vekâletinin tensibiyle yeniden sulh hâkimlikleri ihdas olunabilmesi maslahata muvafıktır.

Diğer taraftan bu cezayı naktîlerle hakkı şahsiyi alâkadar eden dairelerin takibe icbar olunarak zait külfete duçar edilmeleri de muvafık olmadığından hakkı şahsinin de cezayı naktî ile birlikte tahtı hükme alınması ve ilâmâtı sadirenin de müddeiumumilerce resen tenfizi ve ancak devairi aidesinin vekili kanunileri marifetiyle cereyanı davayı takipte muhayyer olmaları esaslarını ihtiva eden aşağıdaki mevadî kanuniyeyi teklif eylerim.